

person, der er undergivet værgemål efter værgemålslovens §§ 5 og 6, skal således som udgangspunkt anbringes i en forvaltningsafdeling, jf. værgemålslovens § 35, og anvendelse af formuen vil alene kunne ske med statsforvaltningens forudgående godkendelse, jf. værgemålslovens § 39. Statsforvaltningen vil efter en konkret vurdering tillade forbrug af formuen, hvis det er økonomisk forsvarligt, og der er tale om en rimelig og fornuftig anvendelse af midlerne. Det er på denne baggrund Justitsministeriets opfattelse, at der ikke er behov for en regel om adgang til at opretholde båndlæggelse i tilfælde, hvor livsarvingen er frataget den retlige handleevne efter værgemålslovens § 6.

Justitsministeriet kan tiltræde, at der også fremover skal være mulighed for at fritage for opfyldelse af en bestemmelse om båndlæggelse af tvangsarv, hvis arven er af ringe værdi. Den hidtidige praksis på området forudsættes opretholdt.

Justitsministeriet kan tiltræde udvalgets forslag om udvidelse af adgangen til frigivelse af båndlagt arv, således dette – ud over i tilfælde, hvor det er en velfærdssag for arven, og hvor arven er af ringe værdi – også kan ske i tilfælde, hvor det er åbenbart, at båndlæggelsen ikke længere tjener et rimeligt formål. Som anført i pkt. 10.2.4.2. bør bestemmelsen ikke åbne mulighed for at censurere arveladerens oprindelige intentioner bag båndlæggelsen. Det er således en forudsætning, at omstændighederne har ændret sig siden testamentets oprettelse, og at dette har medført, at det er åbenbart, at båndlæggelsen ikke længere tjener et rimeligt formål.

Justitsministeriet kan endvidere tiltræde udvalgets anbefaling om, at båndlagt tvangsarv fremover som udgangspunkt i alle tilfælde skal anses for ægtefællebegunstigende kombinationsssæreje.

Der henvises til lovforslagets §§ 53-58 og bemærkningerne til disse bestemmelser.

Lovforslagets § 54, stk. 3, indeholder en bemyndigelse for justitsministeren til at fastsætte regler om anbringelse af myndiges båndlagte midler.

Efter den gældende arvelovs § 61, stk. 3, der modsvare lovforslagets § 54, stk. 3, er der udstedt bekendtgørelse nr. 1179 af 13. december 1996 om anbringelse af myndiges båndlagte arv.

Bemyndigelsen i lovforslagets § 54, stk. 3, vil blive anvendt til at udstede en ny bekendtgørelse herom, der i det væsentlige vil svare til de gældende regler.

## 11. Testamentarisk bestemmelse over friarv

### 11.1. Gældende ret

#### 11.1.1. Testamentarisk bestemmelse om overtagelse efter vurdering

Der er ikke fastsat særlige regler om begrænsning af arveladerens adgang til inden for sin friarv at råde over boets enkelte genstande. En sådan testation skal dog respektere ægtefællens forloidsret efter arvelovens § 7 a og § 7 b, stk. 1, samt § 66.

#### 11.1.2. Successionsrækkefølger

Grundlovens § 84 forbyder oprettelse af len, stamhuse, fideikommissgodser eller andet familiefideikommis. Ved et familiefideikommis forstås en formue, om hvilken det er bestemt, at den skal nedarves i en bestemt familie, således at den efter visse arvegangsregler tilfalder flere ved testators død ufødte personer efter hinanden.

I lyset af forbuddet i Grundlovens § 84 fastslås det i arvelovens § 68, at ejendele ikke ved testamente kan tillægges flere ved testators død ufødte personer efter hinanden. § 68 omfatter både fast ejendom, løsøre og kapitaler og gælder også for tilfælde, hvor successionen ikke skal finde sted inden for en bestemt familie. En bestemmelse i et testamente oprettet i strid med arvelovens § 68 antages at være en nullitet.

§ 68 udelukker ikke indsættelse af flere personer som berettigede efter hinanden, hvis alle de begunstigede lever eller er avlet ved testators død. Testator kan også indsætte én eller flere ufødte som berettigede, blot de ikke indsættes efter hinanden. Bestemmelsen tager således alene sigte på indsættelse af flere ufødte personer efter hinanden og hindrer således ikke alternativ eller kumulativ indsættelse af flere ufødte personer, hvis blot de er sideordnede eller ikke indsættes til at arve successivt.

Der henvises til betænkningen s. 333-334.

#### 11.1.3. Båndlæggelse af friarv

Reglerne om båndlæggelse af friarv ved testamente findes i arvelovens § 65, der henviser til hovedparten af reglerne om båndlæggelse af tvangsarv. Båndlæggelse af friarv kan ske, uanset om arven tilfalder livsarvinger, ægtefælle eller andre. Da arvingen ikke har krav på at modtage friarv, er arveladerens adgang til at fastsætte bestemmelse om båndlæggelse af friarv videre end ved tvangsarv. Derfor kan en del af reglerne vedrørende båndlæggelse af tvangsarv, som der henvises til i § 65, også fraviges ved testamente.

Der henvises til betænkningen s. 291-292.